Lietas Nr. C08020913
Lietas arhīva Nr. C-0209-13

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Alūksnē 2013.gada 8.oktobrī

Alūksnes rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesnese I.Ķikute

ar tiesas sēdes sekretāri M.Djominu,

mutvārdu procesā izskatīja civillietu **akciju sabiedrības „Nosaukums**" (turpmāk AS /Nosaukums/) maza apmēra prasībā pret **/pers. C/, /pers. D/** par parāda piedziņu un

konstatēja:

2013.gada 17.jūnijā AS /Nosaukums/ (turpmāk tekstā arī – Prasītāja) cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. C/ un /pers. D/ (turpmāk tekstā arī – Atbildētājas) par parāda piedziņu.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1589., 1692., 1698., 1716., 1720., 1756., 1759., 1764., 1765., 1779., 1943., 1946.pantu un Civilprocesa likuma 26.panta pirmo daļu, 34.panta pirmās daļas 1.punktu (a), 41.panta pirmo daļu un 197.panta pirmo daļu.

Prasītāja lūdz tiesu:

1) Piedzīt no /pers. C/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. D/ par labu AS /Nosaukums/ esošo kopējo parādu Ls 860,11 apmērā, kas sastāv no: galvenā parāda Ls 420, nolīgtajiem vai likumiskajiem procentiem Ls 124,70, līgumsoda Ls 315,41,

2) Piedzīt no /pers. C/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. D/ par labu AS /Nosaukums/ ar tiesāšanos saistītos izdevumus,

3) noteikt AS /Nosaukums/ tiesības saņemt no /pers. C/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. D/ likumiskos 6% no simta gadā no neatmaksātā aizdevuma summas Ls 420 par laika posmu līdz sprieduma izpildei.

2013.gada 7.oktobrī tiesā saņemts Prasītājas pārstāvja iesniegums, ar ko lūdz lietu izskatīt Prasītājas pārstāvja prombūtnē, norādot, ka prasību uztur pilnā apmērā.

Atbildētājas rakstveida paskaidrojumus par celto prasību nav sniegušas.

Atbildētājas uz tiesas sēdi nav ieradušās, par neierašanās iemesliem tiesu nav informējušas, nav arī lūgušas lietas izskatīšanu atlikt. Prasības summu Atbildētājas nav apstrīdējušas, nekādus iebildumus prasībai tiesā nav iesniegušas.

Prasības pieteikums un tiesas pavēstes Atbildētājai /pers. C/ piegādātas Eiropas Parlamenta un Padomes 2007.gada 13.novembra regulā (EK) Nr.1393/2007 *par tiesas un ārpustiesas civillietu vai komerclietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs (dokumentu izsniegšana), un ar ko atceļ Padomes regulu (EK) Nr.1348/2000* paredzētajā kārtībā.

2013.gada 28.augustā no Tiesiskās sadarbības departamenta Tiesu sadarbības nodaļas saņemts paziņojums un apliecinājums (lietas 73.- 75.lapa) par tiesas sūtīto dokumentu izsniegšanu Atbildētājai.

Atbildētājai /pers.D/prasības pieteikums un tiesas pavēste nosūtīta uz viņas deklarēto dzīvesvietu – /adrese/Civilprocesa likuma 56.panta piektā daļa nosaka, ka tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, - pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Savukārt, Civilprocesa likuma 56.^{1}panta otrā daļa nosaka, ka tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu.

Tiesa atzīst, ka ir uzskatāms, ka par tiesas sēdi Atbildētājām /pers.C/ un /pers. D/ ir paziņots atbilstoši Civilprocesa likuma noteiktajām prasībām. Līdz ar to tiesa atzīst, ka atbildētājas uz tiesas sēdi nav bez attaisnojoša iemesla un saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu lieta izskatāma Prasītāja pārstāvja un Atbildētāju prombūtnē, jo minētā likuma 209. un 210.pantā noteiktie pamati lietas izskatīšanas atlikšanai nav konstatējami.

Pārbaudījusi un novērtējusi lietā iesniegtos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka faktus, uz kuriem atsaucas Prasītāja, kā uz savu prasījumu pamatojumu, Prasītāja ir pilnībā pierādījusi, tāpēc prasība ir pamatota un apmierināma pilnā apmērā.

No lietas materiāliem redzams, ka starp AS /Nosaukums/ (ar 2012.gada 10.maiju jaunais nosaukums – akciju sabiedrība /Nosaukums/) un atbildētāju /pers. C/ 2006.gada 16.septembrī noslēgts Studējošā aizdevuma līgums Nr./numurs/(lietas 9.lapa), saskaņā ar kuru /pers. C/ tika piešķirts aizdevums studējošā sociālām vajadzībām ne vairāk kā Ls 2800 apmērā, kur vienas aizdevuma summas daļa veido Ls 70.

Neskatoties uz to, ka studējošā kredīts Atbildētājai ir piešķirts Ministru kabineta 2001.gada

29.maija noteikumos Nr.220 „Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts un studējošā kredīts no kredītiestādes līdzekļiem ar valsts vārdā sniegtu galvojumu" paredzētajā kārtībā, minētais līgums ir uzskatāms par aizdevuma līgumu Civillikuma 1934.panta izpratnē, kas paredz, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma.

Studējošā aizdevuma līguma pastiprinājumam 2006.gada 18.septembrī /pers. D/ parakstīja Galvojuma līgumu /numurs/minētajām saistībām, kā pats parādnieks (Galvojuma līguma 4.1.punkts).

Saskaņā ar Studējošā aizdevuma līguma 3.1.punktu par izsniegtā aizdevuma lietošanu tiek aprēķināti aizdevuma procenti, kurus /pers. C/ ir pienākums maksāt līdz katra kalendārā mēneša 14.datumam, piemērojot procentu likmi 5% gadā, sākot ar pirmo aizdevuma summas izsniegšanas dienu (Studējošā aizdevuma līguma 3.1.1.punkts). Ja /pers. C/ tiek izslēgta no studējošo saraksta, aizdevumu procentu likme tiek noteikta atbilstoši Studējošā aizdevuma līguma 3.1.2.punktam.

Ar Latvijas Universitātes rektora 2007.gada 24.septembra rīkojumu Nr.3.2/1747 Atbildētāja /pers. C/ tika izslēgta no studējošo saraksta (lietas 11.lapa). Pamatojoties uz Studējošā aizdevuma līguma 5.1.2.punktu gadījumā, ja students izslēgts no studējošo saraksta, viņam jāsāk saņemtās aizdevuma summas atmaksa ne vēlāk kā ar 3.mēnesi pēc izslēgšanas. Līdz ar ko, aizdevuma atmaksa /pers. C/ bija jāuzsāk ar 2007.gada 14.decembri, bet pilns norēķins, saskaņā ar Studējošā aizdevuma līguma 5.3.2.punktu jāveic 5 gadu laikā no aizdevuma pamatsummas atmaksas uzsākšanas brīža.

No Studējošā aizdevuma līguma noslēgšanas līdz studiju pārtraukšanai, AS /Nosaukums/ /pers. C/ ir izsniegusi aizdevumu Ls 420 apmērā, ko apstiprina lietas 17.-34.lapā esošās konta izdrukas.

A S /Nosaukums/ uzņēmuma pārejas rezultātā, kas notikusi 2010.gada 1.augustā, ir nodevusi akciju sabiedrībai /Nosaukums/, vienotās reģistrācijas Nr.numurs, savas tiesības un saistības, kas izriet no augstāk minētā Studējošā aizdevuma līguma un Galvojuma līguma (lietas 14.lapa).

Tiesai nav pamata apšaubīt faktu, ka /pers. C/ izsniegtā aizdevuma atmaksas saistības saskaņā ar maksājumu grafiku (lietas 13.lapa) nav pildījusi, kā rezultātā Prasītāja 2011.gada 17.novembrī, izmantojot savas Studējošā aizdevuma līguma 9.3.punktā pielīgtās tiesības, ir paziņojusi Atbildētājām, ka ja parāds netiks samaksāts, tad noslēgtais Studējošā aizdevuma līgums tiks vienpusējā kārtā izbeigts ar 2011.gada 12.decembri (lietas 15.-16.lapa).

Tiesības pirms termiņa izbeigt aizdevuma līgumu Prasītājai garantē arī Ministru kabineta 2001.gada 29.maija noteikumu Nr.220 „Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts un studējošā kredīts no kredītiestādes līdzekļiem ar valsts vārdā sniegtu galvojumu" 55.punkts, kas paredz, ja kredīta ņēmējs sešu mēnešu laikā nav veicis regulārus kredīta pamatsummas un kredīta procentu maksājumus, kredītiestāde piedzen visu neatmaksāto summu.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Aizdevuma atmaksas termiņš ir iestājies, atbilstoši Prasītājas aprēķinam neatmaksātā aizdevuma pamatsumma saskaņā ar Studējošā aizdevuma līgumu uz 2013.gada 19.aprīli sastāda Ls 420 (lietas 35.lapa).

Atbildētāja /pers. C/, izmantojot savas procesuālās tiesības, neatmaksātās aizdevuma pamatsummas apmēru nav apstrīdējusi, uz lietas izskatīšanas dienu parāds nav nomaksāts.

Par pamatotu ir atzīstams AS /Nosaukums/ prasījums daļā par nesamaksāto procentu par aizdevuma summas lietošanu piedziņu, kas saskaņā ar Studējošā aizdevuma līgumu uz 2013.gada 19.aprīli sastāda Ls 124,70 (lietas 36.-37.lapa), jo procenti aprēķināti Studējošā aizdevuma līguma 3.1.1.punktā paredzētajā apmērā, t.i., 5% gadā (lietas 9.lapa) un to maksāšanas pienākumu paredz Civillikuma 1753., 1756., 1764.pants.

Prasītājai saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu, 1759.panta 1.punktu, 1765.pantu, Civilprocesa likuma 195.pantu atzīstamas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no Atbildētājām likumiskos 6% no simta gadā no piedzītās parāda pamatsummas.

No Prasītājas iesniegtajiem pierādījumiem ir redzams, ka Atbildētāja /pers. C/ ir pieļāvusi saistību izpildes nokavējumu, līdz ar to Prasītājai saskaņā ar Civillikuma 1716., 1717., 1719., 1724.pantu bija dibināts pamats aprēķināt līgumsodu atbilstoši Studējošā aizdevuma līguma 7.punktam, kas paredz aizņēmēja pienākumu maksāt aizdevējam līgumsodu 0,1% dienā no savlaicīgi nesamaksātā (nokavētā) aizdevuma summas un aizdevuma procentu maksājuma par katru nokavēto dienu (lietas 9.lapa). Konkrētajā gadījumā Prasītājas aprēķinātais līgumsods saskaņā ar Studējošā aizdevuma līguma 7.punktu uz 2013.gada 19.aprīli veido Ls 315,41.

Tiesas ieskatā, Prasītājas aprēķinātais līgumsods, samērojot to ar neizpildīto pamatsaistību apmēru un saistību izpildes termiņu, ir atzīstams par samērīgu un taisnīgu. Atbildētāja pienākumu maksāt līgumsodu un tā apmēru nav apstrīdējusi.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka no Atbildētājas par labu AS /Nosaukums/ piedzenama neatmaksātā aizdevuma pamatsumma Ls 420, procenti par aizdevuma izmantošanu Ls 124,70 un līgumsods Ls 315,41 apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1698.pantu galvinieks atbild ne vien par pašu galveno parādu, bet arī par tā blakus prasījumiem, parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem.

Konstatēts, ka 2006.gada 18.septembrī starp AS /Nosaukums/ un /pers. D/ noslēgts Galvojuma līgums Nr.numurs (lietas 10.lapa), saskaņā ar ko /pers. D/ nodrošināja saistības, kas izriet no Studējošā aizdevuma līguma, kas noslēgts starp AS /Nosaukums/ un /pers. C/. Galvojuma termiņš noteikts līdz pilnīgai /pers. C/ saistību izpildei.

Tiesa atzīst, ka šajā gadījumā piemērojama tiesu praksē izveidojusies formula, kas parāda galvojuma akcesoro dabu, t.i., parādu piedziņu vēršot vispirms pret /pers. C/, bet, ja tas nebūs sekmīgi, tad pret /pers. D/ (Dr.habil.iur. Kalvis Torgāns, Latvijas Universitātes profesors, Galvojuma saistības īstenošanas civilprocesuālais aspekts, Jurista Vārds, 09.11.2010., Nr.45).

No Atbildētājām /pers.C/, /pers. D/ par labu Prasītājai saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu piedzenami tiesas izdevumi - valsts nodeva Ls 129,02, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu un tiesas pavēstu piegādi un izsniegšanu pusēm Ls 5,50.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204^1.pantu /pers. C/ dodams termiņš labprātīgai sprieduma izpildei.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 34., 41., 97., 193., 195., $204.^1$ pantu., Civillikuma 1587., 1698., 1756., 1765., 1943., pantu, tiesa

nosprieda:

Akciju sabiedrības /Nosaukums/ maza apmēra prasību pret /pers. C/, /pers. D/ par parāda Ls 860,11 piedziņu apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no **/pers. C/** (/personas kods/, norādīta uzturēšanās adrese ārzemēs – /adrese/) par labu **AS** /Nosaukums/ (reģ.Nr./numurs/, juridiskā adrese /adrese/) **galveno parādu** Ls 420 (četri simti divdesmit latus), nolīgtos **procentus** Ls 124,70 (viens simts divdesmit četrus latus un 70 santīmus), **līgumsodu** Ls 315,41 (trīs simti piecpadsmit latus un 41 santīmu**), kopā Ls 860,11 (astoņi simti sešdesmit latus un 11 santīmus) un tiesāšanās izdevumus Ls 134,52 (viens simts trīsdesmit četrus latus un 52 santīmus)**, tajā skaitā valsts nodeva Ls 129,09 (viens simts divdesmit deviņi lati un 2 santīmi) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 5,50 (pieci lati un 50 santīmi).

Piedziņas neiespējamības gadījumā no **/pers. C/**, **piedzīt no /pers. D/** (/personas kods/, deklarētā dzīves vieta /adrese/) par labu **AS /Nosaukums/** (reģ.Nr./numurs/, juridiskā adrese /adrese/) galveno parādu Ls 420 (četri simti divdesmit latus), nolīgtos procentus Ls 124,70 (viens simts divdesmit četrus latus un 70 santīmus), līgumsodu Ls 315,41 (trīs simti piecpadsmit latus un 41 santīmu), kopā Ls 860,11 (astoņi simti sešdesmit latus un 11 santīmus), kā arī tiesāšanās izdevumus Ls 134,52 (viens simts trīsdesmit četrus latus un 52 santīmus), tajā skaitā valsts nodeva Ls 129,09 (viens simts divdesmit deviņi lati un 2 santīmi) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 5,50 (pieci lati un 50 santīmi).

Ieskaitīt naudas līdzekļuskontā /numurs/, banka: AS /Nosaukums/.

Noteikt /pers. C/ termiņu 10 (desmit) dienas sprieduma labprātīgai izpildei, skaitot no dienas, kad spriedums stājies likumīgā spēkā.

Atzīt AS /Nosaukums/ tiesības saņemt likumiskos 6% (seši procenti) gadā no parāda pamatsummas Ls 420 (četri simti divdesmit latiem) par laiku līdz sprieduma izpildei.

Spriedums apelācijas kārtībā nav pārsūdzams, bet kasācijas kārtībā to 30 (trīsdesmit) dienu laikā var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Alūksnes rajona tiesā.

/pers. C/ kasācijas sūdzību var iesniegt 30 dienu laikā no sprieduma izsniegšanas dienas. Ja netiks saņemts apstiprinājums no /pers. C/ par sprieduma noraksta izsniegšanu, spriedums stāsies spēkā sešus mēnešus pēc tā pasludināšanas.

Tiesnese /pers. A/